

Sygn. akt III CZ 22/10

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

SSN Marek Sychowicz

w sprawie z wniosku M. G. i G. G.

przy uczestnictwie T. P.

o przysposobienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 lipca 2010 r.,

zażalenia wnioskodawców

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 8 marca 2010 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 2 marca 2010 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił wniosek M. R. G. i odrzucił wniosek G. G. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 stycznia 2010 r. zapadłego w sprawie z wniosku M. R. G. i G. G. z udziałem T. P. o przysposobienie. Zdaniem Sądu zgodnie z treścią art. 168 § 1 k.p.c. jedynie brak winy strony w uchybieniu terminowi do dokonania czynności procesowej uzasadnia jego przywrócenie. Tymczasem na uzasadnienie wniosku o przywrócenie terminu wnioskodawcy załączyli zaświadczenie lekarskie, z którego wynikało, iż w okresie od 25 stycznia do 3 lutego 2010 r. pełnomocnik wnioskodawców adwokat M. O. – R. miała zaburzenia wzroku spowodowane przyjmowaniem leków rozszerzających źrenice, co doprowadziło do błędu pełnomocnika w postaci omyłkowego oznaczenia we wniosku o doręczenie uzasadnienia postanowienia sygnatury akt sprawy. Choroba wnioskodawcy lub pełnomocnika, która nie uniemożliwia podjęcia działania przy pomocy osób trzecich, nie uzasadnia przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej. Pełnomocnik wnioskodawców miała możliwość podjęcia właściwego działania przy pomocy adwokata, korzystając w sprawie z zastępstwa substytucyjnego. Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił wniosek M. R. G. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia. Natomiast wniosek G. G. Sąd Okręgowy odrzucił na podstawie art. 171 k.p.c. z uwagi na fakt, iż wnioskodawca nie był w sprawie reprezentowany w sprawie przez adwokat M. O. – R., wobec czego złożony przez nią w jego imieniu wniosek był niedopuszczalny.

W konsekwencji tych rozstrzygnięć postanowieniem z dnia 8 marca 2010 r. Sąd Okręgowy odrzucił wnioski M. R.G. i G. G. o doręczenie im postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 21 stycznia 2010 r.

Zażalenie na to orzeczenie wnieśli M. R. G. i G. G., zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie: art. 168 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że zaburzenia widzenia, spowodowane stanem chorobowym oczu, które doprowadziły do błędnego sformułowania wniosku o sporządzenie uzasadnienia, nie stanowią podstaw do uznania braku winy w uchybieniu terminu, podczas gdy stan ten nie uświadamiał

możliwości popełnienia błędu; art. 168 § 1 k.p.c. przez uznanie, iż pomyłkowe podanie złej sygnatury i daty orzeczenia w sytuacji tożsamości stron, Sądu, a także znacznego podobieństwa cyfr, nie może być poczytane za brak winy; art. 328 § 2 z zw. z art. 361 i 391 § 1 k.p.c. przez pominięcie w uzasadnieniu wykazanym, złożonym na rozprawie pismem, faktu nieświadomej pomyłki popełnionej w czasie zbieżnym z datą składania wniosku i z tych samych co w przedmiotowej sprawie przyczyn, pomimo że okoliczność ta miała istotne znaczenie dla uprawdopodobnienia braku winy w uchybieniu terminu; art. 130 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że G. G. nie był skutecznie reprezentowany mimo złożonego przez niego pełnomocnictwo, a Sąd przy założeniu, że jest ono nieprawidłowe, nie wezwał do uzupełnienia tego braku formalnego. W konkluzji wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie jest zasadne stanowisko Sądu Okręgowego w zakresie oddalenia wniosku wnioskodawczyni M. R. G. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia orzeczenia, a w konsekwencji odrzucenia wniosku o doręczenie postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 21 stycznia 2010 r. Sąd Okręgowy powołuje się na utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd (por. m.in. postanowienia z dnia 27 października 2005 r., III CZ 79/05, z dnia 11 stycznia 2007 r., II CZ 116/06, niepubl., z dnia 11 grudnia 2008 r., IV CZ 102/08, niepubl., z dnia 24 listopada 2009 r., V CZ 57/09, niepubl., z dnia 27 stycznia 2005 r., IV CZ 172/04, niepubl.), że choroba strony lub jej pełnomocnika, która nie uniemożliwia podjęcia działania choćby przy pomocy osób trzecich, nie uzasadnia przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej. Trzeba jednak zwrócić uwagę, iż stanowisko to wynika z faktu, że zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c. przywrócenie terminu może nastąpić tylko wtedy, gdy strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swej winy. Brak winy strony w uchybieniu terminowi podlega ocenie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danej sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy. W związku z tym, w okolicznościach rozpatrywanej sprawy, należy przyjąć, iż błąd w oznaczeniu sygnatury sprawy,

popołniony podczas redagowania pisma procesowego przez pełnomocnik M. O. – R., w warunkach przyjmowania przez nią leków, których skutkiem ubocznym działania były zaburzenia ostrości widzenia, nie był zawiniony w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. Pełnomocnik nie była bowiem świadoma popełnionej omyłki i działała w przekonaniu, że sporządzone przez nią pismo procesowe pozbawione jest błędów. Wobec braku tej świadomości, nie można wymagać od pełnomocnika, aby korzystała ona z pomocy osób trzecich, w tym z pomocy innego adwokata.

Skarżący trafnie zarzucili również naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 130 § 1 k.p.c., regulującego sposób usuwania braków formalnych pisma procesowego. Zgodnie z tym przepisem sąd powinien wezwać pełnomocnika do uzupełnienia braku formalnego pisma przez dołączenie pełnomocnictwa od wnioskodawcy G. G., a dopiero w razie nieusunięcia tego braku w terminie, zastosować odpowiednią sankcję procesową. Odrzucenie wniosku o doręczenie uzasadnienia pełnomocnikowi bez wdrożenia tego postępowania sanacyjnego było więc przedwczesne.

Z przytoczonych względów zażalenie okazało się zasadne, a zatem Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji.